

عنوان مقاله:

درک سرشت الگوهای ماندگار معماری ایران (با انطباق مفهوم ماندگاری از دیدگاه کریستوفر الکساندر بر الگوهای معماری)

محل انتشار:

دوفصلنامه اندیشه معماری، دوره 5، شماره 9 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

مرجانه نجارنژاد مشهدی - دانشجوی دکتری معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد، مشهد، ایران

خسرو افضلیان - استادیار گروه معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد، ایران

مهدی شیبانی - استاد تمام گروه معماری، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه شهید بهشتی تهران، ایران

سیدمسلم سیدالحسینی - دانشیار گروه شهرسازی، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد، ایران

خلاصه مقاله:

بیان مساله: معماری، تنها به تامین نیازهای مادی و فیزیکی انسان محدود نگشته و لذا؛ معماری ای که با هدف آسایش و آرامش انسان صورت پذیرد، حاصل تفکر و ذهنیت او بوده و بدین سبب در جهت پاسخ به نیازهای فرا مادی وی عمل خواهد نمود. از طرفی، در عصر حاضر گرایش به طراحی معماری با تاکید بر شناخت، تداوم و الهام از الگوها جایگاه والایی داشته و معماران برجسته تجربیاتی در آن دارند. لذا؛ به نظر می رسد به دلیل عدم شناخت صحیح از الگوها و ماهیتشان تا به امروز، مرزبندی چندان مشخصی بین آن ها از لحاظ قابلیت ماندگاریشان صورت نگرفته است. بدین جهت دانستن مفاهیم مرتبط با الگو می تواند تعیین کننده مسیر طراح برای انتخاب الگوهای ماندگار طراحی و بالتبع آن، ایجاد کننده کیفیت مطلوب و ما نا در فضای معماری باشد. همانطورکه سالینگروس معتقد است؛ الگوها یکی از میانی های لازم برای ارتباط دادن راه حل های طراحی با انسان هستند. بدین ترتیب با تاکید بر ماندگاری الگوها، سعی بر آنست تا لایه های مفهومی در معماری امروز تداوم یافته که شناخت ماهیت این الگوها از ابعاد گوناگون ضرورت تحقیق حاضر به شمار می آید. سوال تحقیق: این پژوهش، به دنبال پاسخ به این سوال است که الگوها دارای چه مفاهیم و ماهیاتی بوده و چه ارتباطی میان آن ها و اصول ماندگاری الکساندر برای ماندگارشدهشان وجود دارد؟ اهداف تحقیق: این پژوهش، با هدف درک ماهیت الگوهای ماندگار معماری ایران، از طریق بررسی همبستگی و میزان ارتباط میان الگوهای معماری با نیازهای فرا زمان_مکان انسانی به عنوان یکی از عوامل موثر بر ماندگاری از دیدگاه کریستوفر الکساندر، صورت می پذیرد. روش تحقیق: پژوهش حاضر با استفاده از رویکرد کمی مبتنی بر روش پیمایش، از جنس توصیفی - همبستگی بوده که برای این منظور علاوه بر تحلیل کیفی الگوها و عوامل ماندگاری، به تحلیل کمی آن ها با استفاده از طراحی پرسشنامه و تحلیل رفتار ساکنان بناها بر اساس حجم نمونه و تبدیل یافته های کیفی به مولفه های کمی از طریق نرم افزار SPSS و آزمون کای دو پرداخته که پس از آزمون فرضیه تحقیق و درک وجود رابطه میان دو متغیر، برای درک شدت رابطه میان آن ها از آزمون فی نیز استفاده شده است. مهم ترین یافته ها و نتیجه گیری تحقیق: نتایج این پژوهش نشان می دهد؛ بین الگوهای معماری و شاخص نیازهای انسانی ارتباط معناداری از طریق نوع، نحوه و زمان اکتساب آن ها وجود دارد ($p < 0.05$) و لذا یافته های تحقیق بر این دلالت دارد که از میان نیازهای انسان ایرانی بین؛ حس تعلق و نظام فکری، هویت و کهن الگوهای فردی، انعطاف پذیری و کهن الگو جمعی، احساس شخصیت و اسکیمای آرامش و نظام فکری، حس قلمرو با اصول پایدار و امنیت و ایمنی با نماد، همبستگی مستقیم و معنادار وجود دارد ($p < 0.05$).

کلمات کلیدی:

الگو، ماندگاری، معماری بومی ایران، کریستوفر الکساندر، ضریب همبستگی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1236521>

